

CFSA 2023

Årets nøgletal og resultater

CFSA
CENTER FOR FRIVILLIGT
SOCIALT ARBEJDE

”I CFSA’s rådgivning bliver vi hver dag året rundt kontaktet af mennesker, som er dybt engageret i foreningslivet og det frivillige sociale arbejde. Det er mennesker som har noget på spil og er løbet panden mod en mur. Nogle oplever knas eller konflikter i bestyrelsessamarbejdet, mens andre er løbet sur i regler og tidskrævende bureaukrati. De ringer og skriver til os, fordi de ikke har andre steder at søge råd. For netop dem er det virkelig vigtigt, at CFSA tilbyder et fortroligt rum, hvor de kan tale åbent om de både små og store udfordringer, deres arbejde med frivillighed giver anledning til, og at de kan få råd fra nogen, som er neutrale og har indgående kendskab til den frivillige verden og den virkelighed de står i.

Ofte kan jeg ligefrem høre, at deres skuldre sænker sig, når vi gennem samtalen finder veje til at tackle deres udfordring eller problem.”

Louise Rasmussen, rådgiver hos CFSA

CFSA GØR DET NEMT AT VÆRE FRIVILLIG

Hver dag gør danske frivillige en forskel for andre. De hjælper de udsatte og ensomme. Den ældre og barnet. De møder ind på krisecentret, værestedet, lektiecafeen og ferielejren eller stiller op som bisiddere i jobcentret og som besøgsvenner. De bruger deres tid og kræfter på at hjælpe deres medborgere til et bedre liv, og deres indsats udgør en bærende del af det danske samfund.

I Center for Frivillig Socialt Arbejde (CFSA) arbejder vi for at støtte den indsats og sikre en aktiv og mangfoldig frivilligsektor. Gennem kurser, rådgivning og konsulentbistand støtter vi frivillige, foreninger, organisationer, kommuner og regioner i deres arbejde med at udvikle og styrke den frivillige indsats i hele Danmark. Vores undersøgelser og kontakt til hele det frivillige Danmark giver os et stærkt afsæt for at indsamle og formidle aktuel viden om frivillighed fra både forskning og praksis. Vores mål er at fremme, understøtte og videreudvikle frivilligt socialt arbejde og formidle viden om civilsamfundet.

Det gjorde vi i 2023 ved at:

- Rådgive på telefon, mail og i guider på frivillighed.dk. I 2023 med et rekordstort antal henvendelser
- Tilbyde kompetenceudvikling til frivillige og ansatte i foreninger og organisationer. I 2023 udbød vi 180 kurser til 3.700 tilmeldte kursister.
- Organisationsudvikling. I 2023 fik 4 organisationer et gratis Navigator-program mens 62 organisationer rekvirerede CFSA's konsulenter til opgaver
- Gennemføre analyser og undersøgelser af frivillighed og civilsamfund på velfærdsområdet, og formidle det i online vidensstemaer, artikler og på sociale medier
- Bygge bro mellem aktører i det frivillige sociale arbejde fx mellem kommuner og foreninger i vores netværk

Det danske center for frivillighed på velfærdsområdet

CFSA er et selvejende statsligt videns- og udviklingscenter under Social-, Bolig- og Ældreministeriet, der blev oprettet i 1995. Bestyrelsen består af en forperson og seks medlemmer, der er udpeget af Socialministeriet, KL, Frivilligrådet og Danmarks Frie Forskningsfond. CFSA er finansieret med midler fra finansloven, offentlige puljer og indtægtsdækkende opgaver. Centret havde 21 ansatte i 2023.

RÅDGIVNING

CFSA rådgiver frivillige, ansatte og bestyrelsesmedlemmer telefonisk og via mail og i 60 online guider. De små og mellemstore foreninger opsøger rådgivningen med spørgsmål, de ikke kan få svar på andre steder, og som ofte udgør store forhindringer for foreningens arbejde – fx om lovgivning, administrative byrder og konflikter i foreningen.

557

HAR HENVENDT SIG TIL VORES RÅDGIVNING MED UDFORDRINGER I DERES FORENING

De fleste rådgivninger handlede om organisatoriske forhold (fx tolkning af vedtægter eller konflikter i bestyrelsen) og lovgivning (fx børneattest, GDPR, oprettelse af forening og regler for frivillige på dagpenge og efterløn).

62

AFHOLDTE OPLÆG ELLER WORKSHOPS OM FRIVILLIGHED

CFSA's konsulenter gennemførte analyser, holdt oplæg og faciliterede workshops først og fremmest for foreninger, frivillige organisationer og kommuner.

201.137

LÆSNINGER AF VORES 60 ONLINE GUIDER

De online guider besvarer de oftest stillede spørgsmål. Topscorerne på læsninger er guiden om fundraising, som i gennemsnit blev læst 28 gange hver eneste dag (10.098 læsninger). Den er skarpt efterfulgt af guiden om skatteregler i frivillige foreninger, som er blevet læst mere end 22 gange dagligt (8.252 læsninger).

”

”Vi er små og er gode til det vi gør, fordi vi kan fokusere på kerneopgaven. Men det betyder også, at vi ikke har folk inhouse, der er specialister i organisationsudvikling, ledelse, bestyrelsesarbejde, evaluering, good governance mv. Personligt har jeg nydt godt af Center for Frivilligt Socialt Arbejdes faglighed og ved med 100 pct. sikkerhed, at jeg ville have truffet andre og væsentligt dårligere beslutninger, havde det ikke været for den rådgivning jeg fik.”

Ask Hesby,
direktør i Digitalt Ansvar

4 foreninger fik længere, skræddersyede udviklingsforløb

4 frivilligforeninger blev på baggrund af en grunding ansøgningsproces udvalgt til Navigatorprogrammet, hvor de gennem hele 2023 fik hjælp af CFSA's konsulenter til at vækste sundt og naturligt, løse konflikter, der var gået i hårdknude, eller skabe en strategisk retning, der kan bringe deres forening videre.

KURSER OG NETVÆRK

CFSA afholder hvert år hundredvis af kurser for tusindvis af frivillige, ansatte og bestyrelsesmedlemmer. De to mest populære emner er i 2023 fundraising og ensomhed. CFSA har 5 netværk for frivilligkonsulenter i organisationer, kommuner og regioner og ledere i frivillige sociale foreninger.

”

”Som nytiltrådt leder har ledernetværket for små og mellemstore organisationer haft en kolossal betydning faciliteret af CFSA. Ledernetværket har betydet, at jeg har fået konkret viden, sparring og ikke mindst opbakning fra andre NGO-ledere, der tidligere har stået i lignende situationer. Selvom jeg efter 3 ½ år ikke mere er ny leder, så ser jeg forsat ledernetværket som et af de vigtigste steder at finde inspiration og sparring udenfor min egen organisation”

Maria Blankensteiner,
direktør Enestående Forældre

180

KURSER I HELE DANMARK

Kurserne fordelte sig på 31 forskellige emner, som både dækker over kapacitetsopbyggende kurser om fx fundraising og frivilligledelse og socialfaglige kurser om fx svære samtaler med brugere, ensomhed eller frivilligt arbejde med store følelsesmæssige krav.

3.700

FRIVILLIGE OG ANSATTE HAR VÆRET PÅ KURSUS

Deltagerne kom fra både store og små frivillige organisationer og havde forskellige roller i foreningen; frivillige, ledere og bestyrelsesmedlemmer.

64

BYER RUNDT OM I LANDET FIK KURSER

Foreninger og frivillige i 2/3 af alle danske kommuner fik bevilget kursus, herunder 49 af de 70 frivilligcentre.

CFSA's 5 netværk

CFSA har 20 års erfaring med at lede trygge og professionelle netværk for ansatte, der arbejder med frivillighed. I vores 5 netværk deler vi viden om metoder, faglige tendenser og udfordringer sammen med ledere og ansatte i organisationer og kommuner. De to største netværk er:

- **Netværk for konsulenter i landsdækkende frivillige organisationer**
I 2023 bestod netværket af 24 konsulenter fra 17 landsdækkende frivillige sociale foreninger.
- **Netværk for kommunale frivilligkonsulenter**
Cirka halvdelen af alle danske kommuner (49) var i 2023 repræsenteret i CFSA's netværk for frivilligkonsulenter.

Desuden drev CFSA netværk for hhv. ledere og uddannelseskonsulenter i frivillige sociale organisationer og for frivilligkonsulenter i regionerne.

VIDEN OG UDGIVELSER

CFSA er i tæt kontakt med de frivillige og ansatte i foreningerne og har derfor en stor indsigt i, hvad der optager, udfordrer og motiverer civilsamfundet. Den indsigt kombinerer vi med ny viden fra egne analyser og forskning og formidler i forskellige formater; fx bøger, artikler og guider. Vores udgivelser bruges af både praktikere og teoretikere i civilsamfundet.

”

Der findes rigtig mange guides og håndbøger om bestyrelsesarbejde. CFSA's "At lede en sag" er den bedste, jeg har læst på det danske marked. Meget konkret, instruktiv og præcis og samtidig yderst velskrevet og interessant.

Rasmus Grue Christensen,
direktør i Dignity

VIDEN FRA MATCH

Forskningsprojektet "MATCH" fra Aalborg Universitet undersøgte frivilligheden på socialområdet i 2022, og projektet viden har spillet en stor rolle hos CFSA i hele 2023. CFSA udgav en pixiudgave af forskningsprojektet, der gjorde projektets viden tilgængelig for en bred målgruppe, og centerets konsulenter har formidlet de vigtigste pointer om frivilligrekruttering til foreninger via kurser, webinarer, artikler og interviews i pressen.

I april 2024 udkom CFSA med bogen "Få frivillige?", som er summen af CFSA's egne erfaringer og de vigtige indsigter fra MATCH. 1. juni er bogen allerede "solgt" næsten 700 gange.

14.000

DOWNLOADS AF BØGER OG RAPPORTER

CFSA's bøger og rapporter er downloadet mere end 14.000 gange i løbet af 2023, og der er lagt næsten 900 bestillinger af fysiske bøger. Højdespringeren er bogen "Samtaler, der kræver mod", som udkom på Forlaget CFSA i 2. oplag i slutningen af 2022.

At lede en sag

Selvom bogen "At lede en sag – Grundbog for bestyrelsesmedlemmer i frivillige organisationer" ikke er den mest bestilte fysiske bog i 2023, så har den ligget nummer 1 på listen over downloadede publikationer på frivillighed.dk gennem adskillige år. Bogen, der netop er udsolgt i 3. oplag, er en håndbog i bestyrelsesarbejde og indeholder værktøjer til alt fra jura til strategi og samarbejde med foreningens daglige ledelse.

230.000

BESØG PÅ FRIVILLIGHED.DK

Og næsten en halv mio. visninger af de forskellige sider på sitet. Det er en stigning på ca. 8,3 % siden 2022.

LIDT MINDRE AF DET GODE I 2024

2023 blev også året, hvor politikerne besluttede, at vi efter 20 år ikke længere skal understøtte landets frivillige i samme grad som tidligere. En væsentlig nedskæring af vores bevilling betyder, at vi i 2024 desværre ikke kan gøre det helt lige så let at være frivillig. Men vi er her stadig, og vi arbejder hårdt for igen at kunne udbyde kurser, flere relevante netværk og mere let tilgængelig rådgivning om alt det bøvlg, der hurtigt kan fylde for meget, når man gerne vil gøre en forskel.

Og det gør vi med i hvert fald 120 af landets organisationer i ryggen – tak til jer!

Det er en stor fejl, hvis det ikke lykkes at finde midler på finansloven til Center for Frivilligt Socialt Arbejde. I Røde Kors ved vi, at stærke frivillige indsatser kræver understøttelse. Derfor vil det få konsekvenser for det frivillige sociale Danmark, når CFSA ikke længere kan levere støtte og rådgivning som hidtil. Danmark har brug for en mangfoldig og sund frivilligsektor – med både de store landsdækkende organisationer som Røde Kors og alle de små, lokale foreninger. De små har i høj grad brug for ekstern faglig sparring og støtte.

Anders Ladekarl,
generalsekretær for
Røde Kors

CFSA er en vigtig del af civilsamfundets infrastruktur. Der er brug for et center som CFSA, der indsamler og deler viden om frivillighed i Danmark og som klæder hele foreningsdanmark på til at løfte de opgaver som alle ønsker civilsamfundet løfter.

Lars Linderholm,
underdirektør i Ældresagen

TAK!

Hver eneste dag gør frivillige i hele landet en kæmpe forskel i børns liv. Det er afgørende, at de mange gode frivillige og deres organisationer kan få god understøttelse, rådgivning og sparring i deres vigtige arbejde for mennesker i udsatte positioner. Derfor skal vi bevare Center for Frivilligt Socialt Arbejde.

Johanne Schmidt-Nielsen,
generalsekretær for
Red Barnet

I Skolens Venners har rådgivning, kurser og sparring fra CFSA været uundværlig. Som lille organisation har vi kunne få adgang til kvalificeret viden, og stå på skuldrene af mange års erfaringer med frivillig socialt arbejde. At gå fra at være en ren frivilligdrevet forening til at opbygge en professionel organisation, kræver en del. Det har været en stejl læringskurve, hvor bl.a. dokumentation af effekt, organisering, strategiudvikling, frivilligrekruttering og -pleje og bestyrelsesarbejde har været nye områder, og her er Skolens Venner blevet understøttet af CFSA. Det betyder at Skolens Venner i dag kan tilbyde en kvalificeret indsats med frivillige skolevenner, der forebygger mistrivsel og læringsulighed, og skaber overskud til lærerne, mere tid til børnene, inkluderende fællesskaber og bidrager til en skole i trivsel – en skole for alle.

Sigrid M. Larsen,
sekretariatsleder i
Skolens Venner

Frivillighed.dk

– viden og redskaber til dit arbejde med frivillighed

På CFSA's hjemmeside frivillighed.dk kan du:

- ✓ Finde 60+ guider og få svar på spørgsmål om frivillighed, bestyrelsesarbejde og meget mere
- ✓ Tilmelde dig kurser og webinarer, der styrker dit arbejde med frivillighed
- ✓ Downloade og bestille nye bøger og analyser om frivillighed og civilsamfund
- ✓ Få overblik over fagtemaer med viden og aktuelle tendenser i det frivillige sociale arbejde
- ✓ Søge i Foreningsportalen og finde informationer om 600+ frivillige sociale landsorganisationer
- ✓ Bestille vores nyhedsbrev og holde dig opdateret med viden og redskaber til dit arbejde med frivillighed.

T 66 14 60 61
info@frivillighed.dk
www.frivillighed.dk

Juni 2024

Center for Frivilligt Socialt Arbejde (CFSA) er et selvejende statsligt videns- og udviklingscenter under Social- og Ældreministeriet. Siden centret blev oprettet i 1995, har vi beskæftiget os med at styrke og udvikle frivillighed og civilsamfund på velfærdsområdet. Vores arbejde tager afsæt i aktuel viden om frivillighed og civilsamfund og i mange års erfaring fra vores samarbejde med frivillige, foreninger og offentlige institutioner.

CFSA
CENTER FOR FRIVILLIGT
SOCIALT ARBEJDE